

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тарих факультеті

Археология, этнология және музеология кафедрасы

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде

Хаттама № 2 «29 қыркүйек» 2025 ж.

Факультет деканы *Д.С. Байғунаков* Байғунаков Д.С.

**SPA 6308 «АНТРОПОГЕНЕЗДІҢ ЗАМАНАУИ МӘСЕЛЕЛЕРІ» ПӘНІ БОЙЫНША
ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН ЖҮРГІЗУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

«7M02219-Археология» білім беру бағдарламасы

2 курс, күзгі семестр

5 кредит

Алматы 2025 жыл

Кіріспе

Магистранттар «Антропогенездің заманауи мәселелері» пәні бойынша емтиханды жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, магистрант емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында магистрант ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Студенттердің жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне еңгізеді.
2. Оқытушы барлық студенттердің баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер студент емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

- 1 Кіріспе. Пәннің мақсаты мен міндеттері
- 2 Адам ғылыми зерттеулер нысаны ретінде. Антропологияның негізгі бағыттары.
- 3 Антропогенездің эволюциялық теориясының қалыптасуы мен дамуы
- 4 Антропогенез және адамның пайда болуы туралы діни теориялар
- 5 Еліміздегі антропогенез мәселелері отандық ғалымдардың зерттеулерінде
- 6 Ертедегі адамдардың өмірі мен еңбек құралдары
- 7 Пилтдаундық жалғанжасам (немесе Пилтдаундық мистификация)
- 8 Австралопитектердің өмір сүру бейнесін қайта қалпына келтіру және олардың ақыл-ой деңгейі.
- 9 Гоминидтерді жүйелеу. Архантроптар (*Homo erectus*)
- 10 Ең маңызды палеоантропологиялық неандертальдық табыстар және олардың жалпы морфологиялық сипаттамасы
- 11 Неоантроптар (*Homo sapiens*). Қазіргі физикалық типтегі адамның пайда болу уақыты.

- 12 Антропогенез мәселесінің психологиялық аспектілері
- 13 Моно-, ди- және полицентризм теориялары және сапиентация мәселелері.
- 14 «Молекулярлы сағат» әдісі
- 15 Моноцентризм

Емтихан тапсыру кезінде қабілетті болуы тиіс:

- Қазіргі антропогенездің заманауи мәселелерін заманауи ғылыми білім контексінде білу және түсіну
- Адамның эволюциялық тарихын түсіндіре отырып, ғылыми тұрғыдан пәнаралық зерттеулердің негізінде түсіндіру.
- Палеоантропологиялық деректерді жүйелеу және ғылыми тұрғыда бағалау. Адамның морфологиялық және психологиялық ерекшеліктерін салыстыра қарастыру.
- Антропогенезге қатысты моно-, ди- және полицентризм теорияларын талдау, өзгерулерінің жалпыламалық және аймақтық аспектілеріне объективтік баға беру; олардың үдерісі мен жүйесіндегі орны мен маңызын игеру.
- Қазіргі ғылымдағы антропогенез мәселелерін сыни тұрғыдан бағалауға дағдыландыру, сыни тұрғыда баға беру.

Әдебиеттер тізімі:

- 1.Ларичев В. Е. Сад Эдема, М.: Издательство политической литературы, 1980.
- 2.Джохансон Д., Иди М. Люси: Истоки рода человеческого, М., 1984.
- 3.Вишняцкий Л. Б. Неандертальцы: история несостоявшегося человечества. СПб.: Нестор-История, 2010.
- 4.Марков А. В. Эволюция человека. В 2 книгах. Книга 1. Обезьяны, кости и гены. Corpus, 2012. Книга 2. Обезьяны, нейроны и душа. Corpus, 2011.
- 5.Хрисанфова Е.Н., Перевозчиков И. В. Антропология, 4-е изд.: М.: Изд-во Моск. ун-та, Наука, 2005.
- 6.Палеоантропологическая родословная человека. М., 2004;
- 7.Барнард А. Антропология тарихы мен теориясы. Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. 240 б.
- 8.Кром М. М. Тарихи антропология. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры. 2020
- 9.Никонов А. Практическая антропология. Почему мы такие, какие есть 2021.

Ресурстар:

Microsoft Office Word

Зерттеушілік инфрақұрылымы

«Археология, этнология және антропология» ғылыми-зерттеу орталығы – әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Археология, этнология және музеология кафедрасы, 4-5 кабинет; ҚР ҒжЖБ министрлігі Ғылым комитеті «Ш.Ш.Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты», 3 қабат.

Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы

- 1.Интернет.
- 2.ПОЭК бөлімі.

Интернет-ресурстар

1. <http://elibrary.kaznu.kz/ru.univer.kaznu.kz>.
2. [faraibi_univesity](http://faraibi.univesity)

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
Пән: «Антропогенездің заманауи мәселелері» бойынша жазбаша тапсырмасы
Форма: жазбаша (оффлайн). Платформа: Univer АЖ

Балл		ДЕСКРИПТОРЛАР				
Критерилер	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»		
	1 сұрақ. Максималды балл – 33 балл					
	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл	
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға қазіргі антропогенездің заманауи мәселелеріндегі жаңаша тұжырымдарды саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, қазіргі кездегі әлеміздегі антропологияның даму мәселелері көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.	
2 сұрақ. Максималды балл – 33 балл						
Балл	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл	
Критерилер						
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Антропогенездің заманауи мәселелеріне қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған,	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте	

	курстың практикалық мәселелерін шешу.	алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
--	---------------------------------------	---	--	--	---

3 сұрақ. Максималды балл – 34 балл

Балл Критерилер	30-34 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Қарастырып отырған пәнге байланысты терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

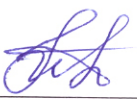
Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: PhD докторы, аға оқытушы
Ержанова А.Е.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасы: «7M02219-Археология» білім беру
бағдарламасы негізінде әзірленген.

Археология, этнология және музеология кафедрасы мәжілісінде қаралды және
ұсынылды

«_02_» _09_ 2025 ж., хаттама №_1_

Кафедра меңгерушісі Жуматаев Р.С.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша Бижанова М.Т.
академиялық комитеттің төрайымы
«_05_» _09_ 2025 ж., хаттама №_1_